ഭൂപരിഷ്കരണം

ആമുഖം

സ്വാതന്ത്ര്യസമയത്ത്, ഭൂവുടമാ സമ്പ്രദായത്തിന്റെ സവിശേഷത ജമീന്ദാർ, ജാഗിർദാർ എന്നിങ്ങനെ വിളിക്കപ്പെടുന്ന ഇടനിലക്കാരായിരുന്നു. അവർ കൃഷിയിടത്തിന്റെ പുരോഗതിക്കായി സംഭാവന നൽകാതെ മണ്ണിന്റെ യഥാർത്ഥ കൃഷിക്കാരിൽ നിന്ന് പാട്ടം ശേഖരിക്കുക മാത്രമാണ് ചെയ്തത്.

കൃഷിയിലെ സമത്വം ഭൂപരിഷ്കരണങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെടുന്നു, ഇത് ഭൂവുടമകളുടെ ഉടമസ്ഥതയിലെ മാറ്റത്തെ പ്രധാനമായും പരാമർശിക്കുന്നു. സ്വാതന്ത്ര്യം ലഭിച്ച് ഒരു വർഷം പിന്നിടുമ്പോൾ തന്നെ ഇടനിലക്കാരെ ഇല്ലാതാക്കാനും കൃഷിക്കാരെ ഭൂമിയുടെ ഉടമകളാക്കാനുമുള്ള നടപടികൾ ആരംഭിച്ചു. ഈ നീക്കത്തിന് പിന്നിലെ ആശയം, ഭൂമിയുടെ ഉടമസ്ഥത കൃഷിക്കാർക്ക് മതിയായ മൂലധനം ലഭ്യമാക്കിയാൽ, മെച്ചപ്പെടുത്തലുകൾക്കായി നിക്ഷേപിക്കാൻ പ്രോത്സാഹനം നൽകുമെന്നതായിരുന്നു. ഭൂമിയുടെ വാടക ക്രമപ്പെടുത്തുകയും യുക്തിസഹമാക്കുകയും കൃഷിയിടത്തിന്റെ വലിപ്പം മെച്ചപ്പെടുത്തുകയും കുടിശ്ശിക ഉറപ്പാക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നതായിരുന്നു ഇത്.

നയരൂപകർത്താക്കൾ അഭിമുഖീകരിച്ച നിരവധി സുപ്രധാന പ്രശ്നങ്ങൾ

1. ഭൂമി ഏതാനും പേരുടെ കൈകളിൽ കേന്ദ്രീകരിച്ചു, സ്വയം കൃഷിയിൽ നിക്ഷിപ്ത താൽപ്പര്യമില്ലാത്ത ഇടനിലക്കാരുടെ പെരുപ്പം ഉണ്ടായിരുന്നു. ഭൂമി പാട്ടത്തിനെടുക്കുന്നത് പതിവായിരുന്നു.

2. കുടിയാൻ കരാറുകൾ പ്രകൃതിയിൽ തട്ടിയെടുക്കുന്നവയായിരുന്നു, കുടിയാൻ ചൂഷണം സർവ്വവ്യാപിയായിരുന്നു.

3. ഭൂരേഖകൾ അങ്ങേയറ്റം മോശമായ അവസ്ഥയിലായിരുന്നതിനാൽ വ്യവഹാരങ്ങളുടെ ഒരു കൂട്ടം ഉയർന്നു.

ഈ പശ്ചാത്തലത്തിലാണ് ഇന്ത്യയിൽ ഭൂനയം രൂപപ്പെട്ടത്. ഭൂപരിഷ്കരണ നിയമനിർമ്മാണം സജീവമായി തുടരുമ്പോൾ, അടുത്ത ദശകങ്ങളിൽ ഭൂനയങ്ങൾ ഭൂപരിഷ്കരണത്തിലും ഭൂവികസനത്തിലും ഭരണത്തിലും കൂടുതൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിച്ചു.

സ്വാതന്ത്ര്യാനന്തരം ഇന്ത്യയിലെ ഭൂനയം വിശാലമായി നാല് ഘട്ടങ്ങൾക്ക് വിധേയമായിട്ടുണ്ട്:

1. ആദ്യത്തേതും ദൈർഘ്യമേറിയതുമായ ഘട്ടം (1950 - 72) ഭൂപരിഷ്കരണങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു, അതിൽ മൂന്ന് പ്രധാന ശ്രമങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുന്നു: ഇടനിലക്കാരെ നിർത്തലാക്കൽ, കുടിയാൻ പരിഷ്കരണം, ഭൂപരിധി ഉപയോഗിച്ച് ഭൂമിയുടെ പുനർവിതരണം. ഇടനിലക്കാരുടെ ഉന്മൂലനം താരതമ്യേന വിജയകരമായിരുന്നു, എന്നാൽ കുടികിടപ്പു പരിഷ്കരണവും ഭൂപരിധിയും കുറഞ്ഞ വിജയമാണ് നേടിയത്.

2. രണ്ടാം ഘട്ടം (1972 - 85) കൃഷി ചെയ്യാത്ത ഭൂമി കൃഷിക്ക് കീഴിലാക്കുന്നതിലേക്ക് ശ്രദ്ധ തിരിച്ചു.

3. മൂന്നാം ഘട്ടം (1985 - 95) നീർത്തട വികസനം, വരൾച്ച സാധ്യതയുള്ള പ്രദേശ വികസനം

(DPAP), ഡെസേർട്ട് ഏരിയ വികസന പരിപാടികൾ (DADP) എന്നിവയിലൂടെ ജല-മണ്ണ് സംരക്ഷണത്തിൽ ശ്രദ്ധ വർദ്ധിപ്പിച്ചു. തരിശുഭൂമിയിലും നശിച്ച ഭൂമിയിലും ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നതിനായി ഒരു കേന്ദ്ര സർക്കാർ തരിശുഭൂമി വികസന ഏജൻസി സ്ഥാപിച്ചു. ഈ ഘട്ടത്തിൽ നിന്നുള്ള ചില ഭൂനയം അതിന്റെ അവസാന വർഷത്തിനുശേഷവും തുടർന്നു.

4. നയത്തിന്റെ നാലാമത്തേതും നിലവിലുള്ളതുമായ ഘട്ടം (1995 മുതൽ) ഭൂനിയമനിർമ്മാണം തുടരേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകതയെയും ഭൂ റവന്യൂ ഭരണം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള ശ്രമങ്ങളെയും പ്രത്യേകിച്ച് ഭൂരേഖകളിലെ വ്യക്തതയെയും കുറിച്ചുള്ള ചർച്ചകൾ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നു.

ഭൂപരിഷ്കരണത്തിന്റെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ:

എട്ടാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതുപോലെ, ഇന്ത്യയിലെ ഭൂപരിഷ്കരണത്തിന്റെ പ്രധാന ലക്ഷ്യങ്ങൾ:

- കാർഷിക ബന്ധങ്ങളുടെ പുനഃക്രമീകരണത്തിലൂടെ ഭൂവുടമസ്ഥതയിൽ ഒരു സമത്വ ഘടന കൈവരിക്കുക.
- കൃഷി ചെയ്യുന്നവർക്ക് ഭൂമിയുടെ ഉടമസ്ഥാവകാശം എന്ന ലക്ഷ്യം യാഥാർത്ഥ്യമാക്കൽ.
- ഗ്രാമീണ ദരിദ്രരുടെ ഭൂമിയുടെ അടിത്തറ വിശാലമാക്കി അവരുടെ സാമൂഹിക-സാമ്പത്തിക സാഹചര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുക.
- ഭൂമിയുടെയും കാർഷിക ഉൽപാദനത്തിന്റെയും ഉൽപാദനക്ഷമത വർദ്ധിപ്പിക്കുക.
- ഗ്രാമീണ ദരിദ്രരുടെ ഭൂമി അധിഷ്ഠിത വികസനം സുഗമമാക്കുക, പ്രാദേശിക സ്ഥാപനങ്ങളിൽ സമത്വത്തിന്റെ വലിയ അളവുകോൽ സന്നിവേശിപ്പിക്കുക.

ഭൂപരിഷ്കരണത്തിനുള്ള ഉപകരണങ്ങൾ:

- ഇടനിലക്കാരുടെ ഉന്മൂലനം
- വാടക പരിഷ്കരണങ്ങൾ
- ലാൻഡ് സീലിംഗ്
- ഭൂവുടമകളുടെ ഏകീകരണം
- സഹകരണ കൃഷി
- ഭൂരേഖകൾ മെച്ചപ്പെടുത്തൽ

ഇടനിലക്കാരുടെ ഉന്മൂലനം:

സ്ഥിരതാമസ സമ്പ്രദായത്തിന് കീഴിൽ, ബ്രിട്ടീഷ് കൊളോണിയൽ സർക്കാർ ജമീന്ദാർമാർക്ക് ഭൂമിയുടെ വരുമാനം ശേഖരിക്കാനുള്ള അധികാരം നൽകി. പിന്നീടുള്ള കാലഘട്ടങ്ങളിൽ, ഹാജരാകാത്ത ഭൂപ്രഭുത്വം കൂടുതൽ ഇടനിലക്കാരെ ചേർത്തു. ഈ ഇടനിലക്കാർ ഭൂമി വാടകയ്ക്ക് പുറമെ വിവിധ അനധികൃത നികുതികളും പിരിച്ചെടുത്തു. ഗ്രാമീണ സമൂഹം ഒരു വശത്ത് ഭൂവുടമകളും സമ്പന്നരായ കർഷകരും മറ്റൊരു വശത്ത് കുടിയാന്മാരും തൊഴിലാളികളും ആയി ധ്രുവീകരിക്കപ്പെട്ടു.

- കൃഷിയെ സംസ്ഥാന പട്ടികയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി, അതിനാൽ ജമീന്ദാരി ഉന്മൂലന നിയമങ്ങൾ രൂപീകരിക്കാനും നടപ്പിലാക്കാനും സംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾക്ക് ഉത്തരവാദിത്തമുണ്ടായിരുന്നു. യുപിയിലെ 1950-ലെ ജമീന്ദാരി ഉന്മൂലനവും ഭൂപരിഷ്കരണ നിയമവും മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ നിയമനിർമ്മാണങ്ങളും ഉപയോഗിച്ച് ഉത്തർപ്രദേശിൽ ആരംഭിച്ച ഇടനില ഭരണം നിർത്തലാക്കുന്നതിനുള്ള നിയമനിർമ്മാണ നടപടികൾ ആരംഭിച്ചു. ഉത്തർപ്രദേശ് ജമീന്ദാരി ഉന്മൂലന

സമിതിയുടെ റിപ്പോർട്ട് മറ്റ് സംസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് പ്രാരംഭ മാതൃകയായി പ്രവർത്തിച്ചു.
•1954-ഓടെ മിക്കവാറും എല്ലാ സംസ്ഥാനങ്ങളും നഷ്ടപരിഹാരം നൽകിക്കൊണ്ട് ഇടനിലക്കാരുടെ കുടിശ്ശിക നിർത്തലാക്കുന്നതിന് മുൻഗണനാടിസ്ഥാനത്തിൽ ഭൂപരിഷ്കരണ നിയമനിർമ്മാണം പാസാക്കിയിരുന്നു, അതിന്റെ ഫലമായി 20 ദശലക്ഷം കുടിയാന്മാർ സംസ്ഥാനവുമായി നേരിട്ട് ബന്ധപ്പെട്ടു.

ജമീന്ദാരി ഉന്മൂലന നിയമങ്ങളുടെ ബലഹീനതകൾ:

•ഖുദ്കാഷ്ട് (സ്വയം കൃഷി ചെയ്ത ഭൂമി) ഭൂമിയുടെ പേരിൽ, പഴയ ഭൂവുടമകളിൽ പലർക്കും തങ്ങളുടെ നിയന്ത്രണത്തിൽ വിപുലമായ പ്രദേശങ്ങൾ നിലനിർത്താൻ കഴിഞ്ഞു, ഇത് ധാരാളം കുടിയാന്മാരെ കുടിയിറക്കാനും കുടിയൊഴിപ്പിക്കാനും ഇടയാക്കി.

• അത്തരം നിയമനിർമ്മാണം സംസ്ഥാന നിയമസഭകൾ പാസാക്കേണ്ടതായതിനാൽ, പാർലമെന്ററി തടസ്സപ്പെടുത്തുന്നതിന് സാധ്യമായ എല്ലാ മാർഗ്ഗങ്ങളും ഭൂവുടമകൾ നിയമനിർമ്മാണസഭകളിൽ ഉപയോഗിച്ചു. കരട് ബില്ലുകൾ നീണ്ട ചർച്ചകൾക്ക് വിധേയമാക്കുകയും സെലക്ട് കമ്മിറ്റികൾക്ക് റഫർ ചെയ്യുകയും ആവർത്തിച്ചുള്ള ഭേദഗതികൾ നിർദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്തു, അങ്ങനെ ഉത്തർപ്രദേശ്, ബിഹാർ തുടങ്ങിയ പല സംസ്ഥാനങ്ങളിലും ബില്ലുകൾ അവതരിപ്പിക്കുന്നതിനും നിയമങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനും ഇടയിൽ നിരവധി വർഷങ്ങൾ കടന്നുപോയി.

•നിയമങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കിയതിന് ശേഷവും ഭൂവുടമകൾ നിയമങ്ങൾ നടപ്പാക്കുന്നത് മാറ്റിവയ്ക്കാൻ ജുഡീഷ്യൽ സംവിധാനത്തെ ഉപയോഗിച്ചു, അവർ കോടതികളിൽ നിയമങ്ങളുടെ ഭരണഘടനാ സാധുതയെ ആവർത്തിച്ച് വെല്ലുവിളിച്ചു, സുപ്രീം കോടതി വരെ പോയി.

• ഭൂവുടമകളും പ്രത്യേകിച്ച് താഴേത്തട്ടിലുള്ള റവന്യൂ ഉദ്യോഗസ്ഥരും തമ്മിലുള്ള ഒത്തുകളി മൂലം നിയമം നടപ്പിലാക്കുന്നത് ബുദ്ധിമുട്ടുള്ളതും, കഴിയുന്നത്ര ജമീന്ദാർക്ക് അനുകൂലമായി മാറുകയും ചെയ്തു.

വാടക പരിഷ്കരണങ്ങൾ

ബ്രിട്ടീഷുകാരുടെ കാലത്ത് ഭൂമി പാട്ടത്തിനെടുക്കുന്നത് വ്യാപകമായ ഒരു സമ്പ്രദായമായിരുന്നു, അവിടെ കൃഷി ചെയ്യുന്നവർക്ക് കൃഷി ചെയ്യാൻ അവകാശമുണ്ടായിരുന്നു, അവർക്ക് ഭൂമിയുടെമേൽ ഉടമസ്ഥാവകാശം ഇല്ലായിരുന്നു. കുടിയാൻ പരിഷ്കരണത്തിനും അവ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുമുള്ള നിയമനിർമ്മാണത്തിൽ വലിയ വ്യത്യാസങ്ങളുണ്ടെങ്കിലും ചില പൊതുവായ ലക്ഷ്യങ്ങൾ പങ്കുവെച്ചു.

കുടിയാൻ പരിഷ്കരണത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന ലക്ഷ്യങ്ങൾ:

1. ഒരു തുണ്ട് ഭൂമിയിൽ ഒരു നിശ്ചിത വർഷത്തേക്ക് തുടർച്ചയായി കൃഷി ചെയ്തിരുന്ന കുടിയാന്മാർക്ക് കുടികിടപ്പിന്റെ സുരക്ഷിതത്വം ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിന്.
2. വാടകക്കാർ നൽകുന്ന വാടക ഒരു 'ഫെയർ' ലെവലിലേക്ക് (ഉൽപ്പന്നത്തിന്റെ ¼ മുതൽ ⅙) വരെ കുറയ്ക്കാൻ ആവശ്യപ്പെടുക.
3. അവൻ കൃഷി ചെയ്ത ഭൂമിയുടെ ഉടമസ്ഥാവകാശം പാട്ടക്കാരന് നൽകുന്നതിന്.

വ്യക്തിഗത കൃഷിയുടെ നിർവചനത്തിലെ അവ്യക്തത കാരണം, കുടിയാൻ പരിഷ്കരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നിലവിലുള്ള നിയമനിർമ്മാണം അംഗീകൃത നയത്തിന് താഴെയായി. 'സ്വമേധയാ കീഴടങ്ങൽ' എന്ന ഉപാധിയുടെ സഹായത്തോടെ കുടിയാന്മാരുടെ വലിയ തോതിലുള്ള കുടിയൊഴിപ്പിക്കൽ ഈ വ്യാജേന നടത്തി.

രണ്ടാമത്തെ പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയിൽ എല്ലാ സ്വമേധയാ കീഴടങ്ങലുകളും അധികാരികൾ പരിശോധിക്കണമെന്ന് ശുപാർശ ചെയ്തു. വാടകക്കാരായ ഭൂവുടമകൾ സ്വമേധയാ കീഴടങ്ങിയതിന് ശേഷവും അവർക്ക് പുനരാരംഭിക്കാനുള്ള നിയമപരമായ അവകാശത്തേക്കാൾ വലിയ പ്രദേശങ്ങൾ വീണ്ടും കൈവശപ്പെടുത്താൻ അനുവദിക്കരുതെന്ന് അതിൽ പറയുന്നു.

കാലാവധിയുടെ സുരക്ഷ

കുടിയാൻ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനുള്ള ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ടതും ഒരുപക്ഷേ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ടതുമായ വ്യവസ്ഥ കുടിയാന്മാരുടെ സുരക്ഷയുടെ അളവാണ്. അത്തരം സുരക്ഷ ഭൂമിയിൽ മെച്ചപ്പെടുത്തലുകൾ നടത്തുന്നതിനും അതിന്റെ ഉൽപ്പാദനക്ഷമത വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും ഉൽപന്നത്തിന്റെ തുല്യമായ വിഹിതം നിലനിറുത്താൻ വാടകക്കാരനെ പ്രാപ്തരാക്കുന്നതിനും ഒരു പ്രോത്സാഹനം നൽകുന്നു. കാലാവധിയുടെ സുരക്ഷയ്ക്കായി ഇനിപ്പറയുന്ന ഘട്ടങ്ങൾ നൽകുന്നു:

- കുറഞ്ഞ വാടക കാലയളവിന്റെ കുറിപ്പടി;
- പുറന്തള്ളുന്നതിനുള്ള നിയന്ത്രണങ്ങൾ;
- തെറ്റായി പുറത്താക്കപ്പെട്ട വാടകക്കാരെ പുനഃസ്ഥാപിക്കൽ;
- മെച്ചപ്പെടുത്തലിനുള്ള നഷ്ടപരിഹാരത്തിനുള്ള വാടകക്കാരുടെ അവകാശം;
- വ്യക്തിഗത കൃഷി പുനരാരംഭിക്കുന്നതിനുള്ള നിയന്ത്രണങ്ങൾ;
- സ്വമേധയായുള്ള കീഴടങ്ങലുകളുടെ നിയന്ത്രണം;
- ഉടമസ്ഥാവകാശം നേടാനുള്ള വാടകക്കാരുടെ അവകാശം; ഒപ്പം
- പുരയിടം, മേച്ചിൽ ഭൂമി, മരങ്ങൾ മുതലായവയിൽ കുടിയാന്റെ ദ്വിതീയ അവകാശങ്ങൾ

വാടകയുടെ നിയന്ത്രണം

- ഇത് ഉടമസ്ഥരല്ലാത്ത കൃഷിക്കാരിൽ നിന്ന് (കുടിയാൻ അല്ലെങ്കിൽ ഷെയർക്രോപ്പർ) ഭൂമിയുടെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള വിഭാഗങ്ങൾ നടത്തിയ വേർതിരിച്ചെടുക്കലാണ്. ഇത് ടെന്യൂറിയൽ ക്രമീകരണങ്ങളുടെ അന്തർലീനമായ വശമാണ്. ഭൂപരിഷ്കരണ പ്രക്രിയയുടെ അടിസ്ഥാന ലക്ഷ്യങ്ങളിലൊന്നായിരുന്നു ഭൂമി വാടകയുടെ യുക്തിസഹമായ നിരക്ക്.
- സ്വാതന്ത്ര്യസമയത്ത്, ഇന്ത്യയിൽ നിലവിലിരുന്ന ഭൂവാടകയുടെ വ്യത്യസ്ത നിരക്ക് ഉണ്ടായിരുന്നു. ഇത് ക്രമപ്പെടുത്തുന്നതിന്, മൊത്തം ഉൽപന്നത്തിന്റെ നാലിലൊന്ന് മുതൽ അഞ്ചിലൊന്ന് വരെ പരമാവധി വാടക നിശ്ചയിക്കണമെന്ന് ആദ്യ എഫ്.വൈ.പി. നിർദ്ദേശിച്ചു.